

چه کسی می‌تواند پیوند کلیه شود؟

بیماریهای مختلف ممکن است باعث آسیب کلیه شوند. کلیه آسیب دیده قادر به حفظ سلامتی با انجام وظایف اصلی خود نمی‌باشد و افراد مبتلا به نارسایی پیشرفته کلیه برای ادامه حیات، به دیالیز یا پیوند کلیه نیاز پیدا می‌کند.

۱- من دچار نارسایی مزمن کلیه شده‌ام، آیا ممکن است نیاز به پیوند کلیه داشته باشم؟
برای هر بیماری که دچار نارسایی پیشرفته کلیه شده است یکی از درمان‌های جایگزینی کلیه، پیوند کلیه است. پیوند کلیه عبارت است از گرفتن کلیه از یک دهنده زنده (خویشاوند یا غیر خویشاوند) یا از فرد مبتلا به مرگ مغزی و پیوند کردن آن به گیرنده مبتلا به نارسایی کلیه.

۲- از چه موقع من باید به فکر پیوند کلیه باشم؟
از زمانی که پزشک شما تشخیص دهد که نیاز به دیالیز مزمن دارید، می‌تواند شما را از این نظر که واجد شرایط برای پیوند کلیه هستید، مورد ارزیابی قرار دهد.

۳- آیا پیوند کلیه بهترین انتخاب برای هر فردی است که نیاز به دیالیز دارد؟
برای پیوند کلیه فرد درگیر یک عمل جراحی بزرگ می‌شود و نیاز به تجویز دارو برای جلوگیری از پس زدن کلیه پیوندی دارد. افرادی که **بیماری پیشرفته عروق قلبی یا نارسایی پیشرفته قلبی** دارند یا عوارض داروهای تجویز شده برایشان پر خطر است قادر به تحمل عمل پیوند یا ادامه درمانهای بعد از پیوند نیستند. پیوند کلیه همچنین برای بیمارانی که **عفونت فعال** دارند، می‌تواند خطرناک باشد.

۴- اگر کسی **سرطان** داشته باشد قادر به انجام پیوند کلیه می‌باشد؟
سرطان درمان نشده، یا در مواردی که به قسمتهای مختلف بدن انتشار یافته باشد مانع انجام پیوند کلیه است.

۵- اگر فردی **اختلالات روانپزشکی** یا **عقب ماندگی ذهنی** داشته باشد می‌تواند پیوند کلیه انجام دهد؟
اختلالات ذهنی و روانپزشکی که قابل درمان نباشد و باعث عدم پیگیری و همکاری فرد در روند درمان، انجام آزمایشات و مصرف دارو باشد مانع از انجام پیوند کلیه است.

۶- در صورت **اعتیاد و سوء مصرف مواد مخدر** امکان پیوند کلیه می‌باشد؟
چنانچه فرد مورد نظر مبتلا به ایدز (**HIV**) باشد پیوند کلیه انجام نمی‌شود. در صورت عدم ابتلا به ایدز و گذشت یکسال از ترک اعتیاد و سوء مصرف مواد می‌توان برای پیوند برنامه ریزی کرد.

۷- آیا گروه خونی برای پیوند کلیه اهمیت دارد؟
نوع گروه خونی گیرنده و دهند باید با هم سازگاری داشته باشد (همانند تزریق خون)، اما مثبت یا منفی بودن گروه خون (**Rh**) تاثیری بر این مطابقت ندارد.

گروه خونی گیرنده	گروه خونی دهنده
گروه O	گروه O
گروه A	گروه A یا O
گروه B	گروه B یا O
گروه AB	گروه AB, A, B, O

۸- آیا من بعد از پیوند کلیه همیشه باید دارو مصرف کنم؟

بعد از پیوند کلیه لازم است که همیشه داروهای سرکوب کننده سیستم ایمنی، برای جلوگیری از پس زدن کلیه پیوندی مصرف شود که نوع و مقدار آن ممکن است در زمانهای مختلف توسط پزشک معالج تغییر داده شود.

۹- کشیدن سیگار مانع انجام پیوند کلیه می‌شود؟

کشیدن سیگار فرد را در معرض خطر سرطان کلیه، سرطان ریه، بیماریهای قلب و عروق و فشار خون بالا قرار می‌دهد. که هر کدام از موارد فوق کلیه پیوندی را می‌تواند در معرض خطر قرار دهد.

۱۰- آیا محدودیت سنی برای انجام پیوند کلیه وجود دارد؟

در هر سنی سود و زیان پیوند کلیه باید مورد ارزیابی قرار گیرد. جراحی پیوند و درمانهای بعدی نسبتاً دشوار هستند و بیمار باید به اندازه کافی مقاومت داشته باشد تا این فرایند را طی کند و اگر بیمار ضعیف باشد یا بیماریهای زمینه‌ای قابل توجه داشته باشد، که با افزایش سن این موارد افزایش می‌یابد احتمال تحمل عمل جراحی و درمانهای بعدی کاهش می‌یابد.

۱۱- محل زندگی من با مرکز استان چند ساعت فاصله دارد و برای دسترسی به متخصص کلیه محدودیت دارم، آیا می‌توانم تحت نظر پزشک خانواده پیوند کلیه انجام دهم؟

بیماری که پیوند کلیه انجام می‌دهد احتیاج به پیگیری دقیق و منظم و مصرف دارو تحت نظر فوق تخصص کلیه (نفرولوژیست) دارد و چنانچه انجام این امر میسر نباشد خطر از دست دادن کلیه پیوندی و یا بروز سایر عوارض افزایش می‌یابد. در واقع کسی که پیوند کلیه می‌شود باید متعهد شود که تمام عمر از خود و کلیه جدید مراقبت کند.

۱۲- آیا اضافه وزن بیمار تاثیری بر پیوند کلیه دارد؟

اضافه وزن مانع انجام پیوند کلیه نمی‌شود اما **BMI** (نسبت قد به توان دو وزن) بیش از ۴۰ باعث افزایش احتمال عفونت زخم بعد از پیوند، افزایش روزهای بستری در بیمارستان به دلیل بروز عوارض بیشتر می‌شود. افزایش وزن بعد از پیوند اثر منفی بر عملکرد کلیه پیوندی دارد و برعکس کاهش وزن قبل و بعد از عمل پیوند باعث بهبود کیفیت زندگی و بروز کمتر عوارض می‌شود، خصوصاً اگر **BMI** به کمتر از ۳۰ کاهش یابد.

۱۳- کدام یک از اختلالات کبد و دستگاه گوارش مانع انجام پیوند کلیه است؟

چنانچه فرد دچار نارسایی پیشرفته کبد (سیروز) یا هپاتیت فعال **B** یا **C** باشد کاندید انجام پیوند کلیه نخواهد بود. در صورت داشتن سنگ کیسه صفرا، زخمهای دستگاه گوارش یا عفونت هلیکوباکتر پیلوری بهتر است قبل از پیوند کلیه درمان این بیماریها انجام شود

۱۴- کدام یک از اختلالات سیستم ادراری مانع انجام پیوند کلیه است؟

چنانچه اختلال آناتومیکی (کالبدی) در سیستم ادراری وجود داشته باشد که باعث عفونت مکرر شود باید قبل از پیوند اصلاح شود. اگر اختلال عملکرد مثانه وجود داشته باشد باید برای تخلیه مناسب مثانه برنامه‌ریزی شود. در صورت سابقه سنگ کلیه بدلیل بیماری ارثی هیپراگزالوری اولیه فرد نیاز به پیوند همزمان کبد و کلیه دارد و پیوند کلیه به تنهایی باعث عود بیماری و از دست رفتن کلیه پیوندی می‌شود.

دکتر هایده عدیلی پور – متخصص بیماریهای داخلی